

Grootste mineralenbeurs ter wereld in Arizona, VS

de Tucson Show 2013

door Herman van Dennebroek
h.v.dennebroek@vodafonevast.nl

In januari worden wereldwijd duizenden verzamelaars van fossielen, mineralen en/of edelstenen een beetje opgewonden. Tucson is de naam die bij de liefhebbers door het hoofd spookt. "Ga jij nog naar Tucson?", is een vraag die gesteld wordt als ze elkaar ontmoeten.

In 1955 startte een lokale club van mineralenverzamelaars een kleine mineralen- en sieradenbeurs.

Afb. 1. Een van de vele verkooppunten in Tucson.

Dit beursje is in de loop der jaren uitgegroeid tot het aller-grootste evenement op het gebied van mineralen, fossielen en edelstenen en alles wat daarmee te maken heeft. Ieder jaar gedurende de laatste week van januari tot en met de tweede week van februari zijn er in Tucson op meer dan 35 plekken verkooppunten, tentenkampen en hotels waar handelaren in mineralen, fossielen, edel- en sierstenen en verzameltoebehoren neerstrijken om hun waar te verkopen. Afb. 1. Het evenement wordt afgesloten door de eigenlijke beurs, the Main Show, in het Tucson Convention Centre. Afb. 2.

Afb. 2. Main Show. Handtekeningsessie met de auteurs van het boek *Apatite, The Great Pretender*.

Afb. 3. Fluoriet, meervoudig gekleurde kubussen, ongeveer 10 x 15 cm. Cave in Rock district, Illinois, USA. Eigenaar onbekend.

Afb. 4. Vitrine verzorgd door de leden van een lokale mineralenclub.

Op de Main Show worden jaarlijks prachtige tentoonstellingen ingericht. Musea, ook uit andere landen, particuliere verzamelaars en mineralenclubs richten vele vitrines in. Dit jaar was het thema van de Main Show: *Fluorite, colors of the rainbow*. Afb. 3 en 4. In de verschillende vitrines lag de nadruk begrijpelijkerwijze op fluorieten van Amerikaanse vindplaatsen maar ook een aantal buitenlandse mijnen waren vertegenwoordigd. Vreemd genoeg was er niet één fluoriet uit Wölsendorf (Duitsland) te vinden. Naast de Amerikaanse vindplaatsen was ook Chinese fluoriet rijk vertegenwoordigd. Voor de liefhebber viel er dit jaar weer veel moois te zien.

Een week voor de Main Show wordt de AGTA Gem Show in het Convention Centre gehouden. Deze beurs is alleen toegankelijk voor geregistreerde handelaren. Op de American Gem Trade Association Show worden edelstenen van de hoogste kwaliteit aangeboden. Ook wordt speciale apparatuur voor de edelsteenkundigen getoond. Afb. 5 en 6.

Afb. 5. Paarse stersaffier uit Sri Lanka, collectie Back Cove Resources.

Divers aanbod

Het aanbod in Tucson is, zacht uitgedrukt, zeer divers. Werkelijk alles wat er op het gebied van het verzamelen van mineralen, fossielen, sierstenen, edelstenen, gesteenten, tijdschriften, gereedschappen, vitrinekasten, optische instrumenten e.d. denkbaar is, is wel ergens te vinden. De kwaliteit van dit reusachtige aanbod is natuurlijk zeer variabel en dat geldt ook voor het prijsniveau: zo worden er ruwe stukken voor een paar dollar tot unieke edelsteenkristalgroepen van 100.000 dollar of meer aangeboden. Helaas worden ook zaken aangeboden die feitelijk geen binding hebben met de geologie. Vele synthetisch gemaakte objecten - ik wil het woord kristal hiervoor liever niet gebruiken - zijn te koop en worden ook grif verkocht. Afb. 7.

Afb. 6. Er heerste een serene rust op de AGTA.

Afb. 7. Synthetisch kwarts, ook leverbaar in blauw of groen.

Gedurende de Show zijn er regelmatig lezingen en soms worden veilingen gehouden. Curatoren van musea, geologen, mineralogen ontmoeten elkaar hier in een periode dat de temperaturen in deze woestijnstad zeer aangenaam zijn. 20 tot 24°C in de middag is gangbaar, maar de winter kan ook voor korte tijd toeslaan en sneeuw brengen. Temperaturen dalen dan drastisch. Afb. 8.

Naar Tucson gaan voor een paar dagen is te kort, je loopt dan wel erg veel mis. Maar ook als je langere tijd gaat, kun je niet alles zien. Gelukkig is er een zekere ordening naar kwaliteit of soort van aanbod. Wie, zoals ik, op zoek is naar kwalitatief goede en interessante mineralen of nieuwe vondsten voor een betaalbare prijs, hoeft slechts ongeveer tien plekken te bezoeken, hoewel je het risico loopt dat op een markt toch iemand staat met een superinteressant aanbod. Ook met een beperking in aantal te bezoeken plekken ben je niet met een paar dagen klaar. Veertien dagen heb je toch wel nodig om een redelijk overzicht te krijgen van de zaken die voor jou van belang zijn.

Arizona Mineral & Fossil Show

Eén van die interessante plekken is het Hotel Tucson City Center (het vroegere Inn Suites Hotel). Hier wordt de Arizona Mineral & Fossil Show georganiseerd door Martin Zinn. Meer dan 400 handelaren zijn meer dan 14 dagen in dit hotel aanwezig en stallen hun waren uit in hun hotelkamer, in de Ballroom zaal, in de hal of gewoon buiten in de *court yard*. Afb. 9. Wie even genoeg heeft van al die mineralen kan een uitstapje maken naar de Sonora Desert, waar de *saguaro* groeit, een bijzondere reuzencactus. Afb. 10. Een bezoek aan de kopermijn te Bisbee met een bezoek aan een ondergrondse mijn is een aantrekkelijk alternatief. In het bezoekersgedeelte van de mijn staan vitrines met de lokale erts en mineralen. In Bisbee is een klein museum over de historie van deze plaats in Arizona.

Afb. 8. Een dergelijk plaatje zou je van Tucson niet verwachten.

Afb. 9. Court Yard met bewegende dinosaurusmodellen.

Hoge prijzen

De laatste jaren is, om verschillende redenen, het prijsniveau van mineralen enorm gestegen. Ook op Tucson was de prijsstijging duidelijk merkbaar. Zo werd een veel voorkomend mineraal als bariet, in een redelijk tot goed gekristalliseerd kristalgroupje van ongeveer 5 cm grootte, aangeboden voor een bedrag van maar liefst \$150,-. Voor de meeste specimens gold dat de startprijs voor een eenvoudig stukje lag op 100 tot 200 dollar. Een toenemende grootte van een mineraal liet de prijs al snel oplopen naar 500 tot 1200 dollar. Voor bijzonder esthetische mineralen of zeldzame combinaties werd al snel 2000 tot 4000 dollar gevraagd.

Wat maakt de Tucson Show zo bijzonder?

Waarom zou je zo ver reizen om mineralen te aanschouwen die je misschien niet kunt betalen of wilt kopen? Het antwoord hierop is eigenlijk simpel. In Tucson zie je mineralen (maar ook fossielen) die je nooit in Nederland te zien zult krijgen en het is zelfs de vraag of een dergelijke kwaliteit in Europa wel aangeboden wordt. Wat mineralen en fossielen betreft, blijft Amerika het land

Afb. 10. Saguaro National Park.

van de ongekende mogelijkheden. Daar komt bij dat bijna alle landen waar mineralen en fossielen gevonden worden in Tucson vertegenwoordigd zijn.

Uit sommige landen waren heel veel handelaren aanwezig, waaronder China. Dit land blijft de mineralenwereld verrassen met een vrijwel constante stroom van mineralen in vaak ongekende grootte of in bijzondere combinaties. Dit jaar was goed gekristalliseerde löllingiet, gecombineerd met centimetergrote scheelietkristallen (afb. 11) en soms ook nog geflankeerd door helvien uit de provincie Binnen-Mongolië, de absolute top-per. Maar let op: veel scheelietkristallen vertonen een gele tot groene kleur. Naar nu bekend is geworden is deze kleur ont-

Afb. 11. Löllingiet met scheeliet, 12 x 6 cm. Huanggang, provincie Binnen-Mongolië. Collectie: Jian Rong Zheng.

staan bij het chemisch reinigen van de specimens. De ontstane verkleuring kan betrekkelijk eenvoudig met chemische middelen worden verwijderd. Uit dezelfde Chinese mijn komen ook goed gekristalliseerde arsenopyrietgroepen en ilvaïet op kwarts. Deze mineralen komen voor tot een grootte van meer dan 12 cm.

Afb. 12. Krokoiet, 20 cm, Adelaide mijn, Tasmanië. Collectie: Adelaide Mining Company.

Krokoiet uit Tasmanië

Spectaculair was de getoonde krokoiet, dat de laatste jaren in de Tasmaanse Adelaide-mijn professioneel wordt gemijnd. In 2012 is in de mijn een holte geopend van ruim 2 bij 1 meter, volledig gevuld met prachtige krokoietkristallen. Tot nu toe heeft men de holte tot een diepte van 5 meter uitgemijnd en het einde is voorlopig nog niet in zicht. De eigenaren van de Adelaide Mining Company hebben de holte 'Red River Find' genoemd. In Tucson was de mijnmaatschappij aanwezig en werden de prachtige krokoietkristalgroepen aangeboden: vitrines vol met oranje-rode krokoiet. Museumstukken van bijna 1 meter grootte waren een lust voor het oog. Afb. 12.

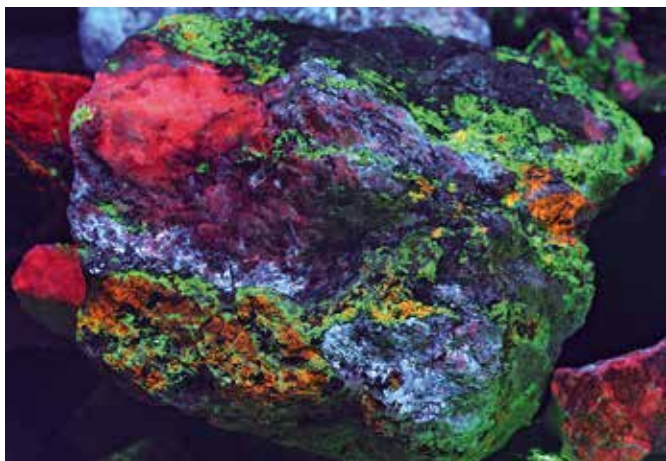
Spectaculaire brookiet

In augustus 2012 is in Pakistan een grote pocket met brookietkristallen geopend. Deze kristallen zijn van een buitengewone schoonheid: doorschijnend, bruinrood van kleur op matrix en centimeters groot. Een bijna 6 cm groot kristal op matrix werd

aangeboden. Dit kristal hoort tot de beste en grootste brookietkristallen die op dit moment op de wereld bekend zijn. Afb. 13.

Afb. 13. Brookiet, ruim 6 cm groot doorschijnend kristal. Kharan, Pakistan. Collectie: Ghulam Mustafa.

Afb. 14. Fluorescentie. Specimen uit de Nellie James mine, Arizona, 15 cm groot onder korte-, midden- en langegolf-UV. Calciet=rood, willemiet=groen, hydrozinkiet=blauw, fluoriet=blauwpaars en sfaleriet=goudgeel.

Fluorescerende kleurenpracht

In Tucson zijn ook diverse specialisten vertegenwoordigd. Het verzamelen van fluorescerende mineralen is zo'n specialisme. De firma Way Too Cool had een hotelkamer volledig verduisterd en in vijf grote vitrines een fluorescerende kleurenpracht

Afb. 15. Augeliet, groene kristallen tot 12 mm grootte, op kwarts. Een weinig voorkomend mineraal in een goede kwaliteit. Palomo mijn, dep. Huancavelica, Peru. Collectie: Luis Burillo.

Afb. 16. Brochantiet, kristalnaalden tot 3 cm lengte, samengeklonterd tot een groep van ongeveer 12 cm. Milpilas, Mexico. Collectie Valenzuela Minerals. Ook dit materiaal hoort tot het beste van de wereld.

tentoongesteld. De firma levert diverse, in eigen productie gemaakte UV-lampen en fluorescerende mineralen afkomstig uit verschillende mijnen.

Afb. 14. De lampen die de firma produceert, zijn speciaal ontwikkeld voor UV-mineralenverzamelaars.

Tot slot van dit verslag nog een aantal foto's van mineralen en één fossiel die de hoge kwaliteit van hetgeen in Tucson te zien is illustreren. Afb. 15, 16, 17 en 18.

Over de foto's:

Alle mineralenfoto's zijn on site gemaakt onder vaak moeilijke lichtomstandigheden. Hoewel ik vaak wel toestemming kreeg in de vitrines één en ander te arrangeren, waren de situaties vaak niet optimaal voor het maken van foto's. Alle eigenaren dank ik hartelijk voor de toestemming tot publicatie van hun specimens.

Afb. 17. Tenontosaurus tilletti, ongeveer 1,5 meter lang; Onder-Krijt; Carbon County, Montana, USA. Collectie: Larson Paleontology Unlimited.

Afb. 18. Fluoriet, kleurloze kristallen, bestaande uit een combinatie van de kubus- en de rhombendodekaëder-kristalvorm. 17 cm groot, op calciet. Huanggang, provincie Binnen-Mongolië. Collectie: Robert Lavinsky.